

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

9 Πανελλήνιο Συνέδριο

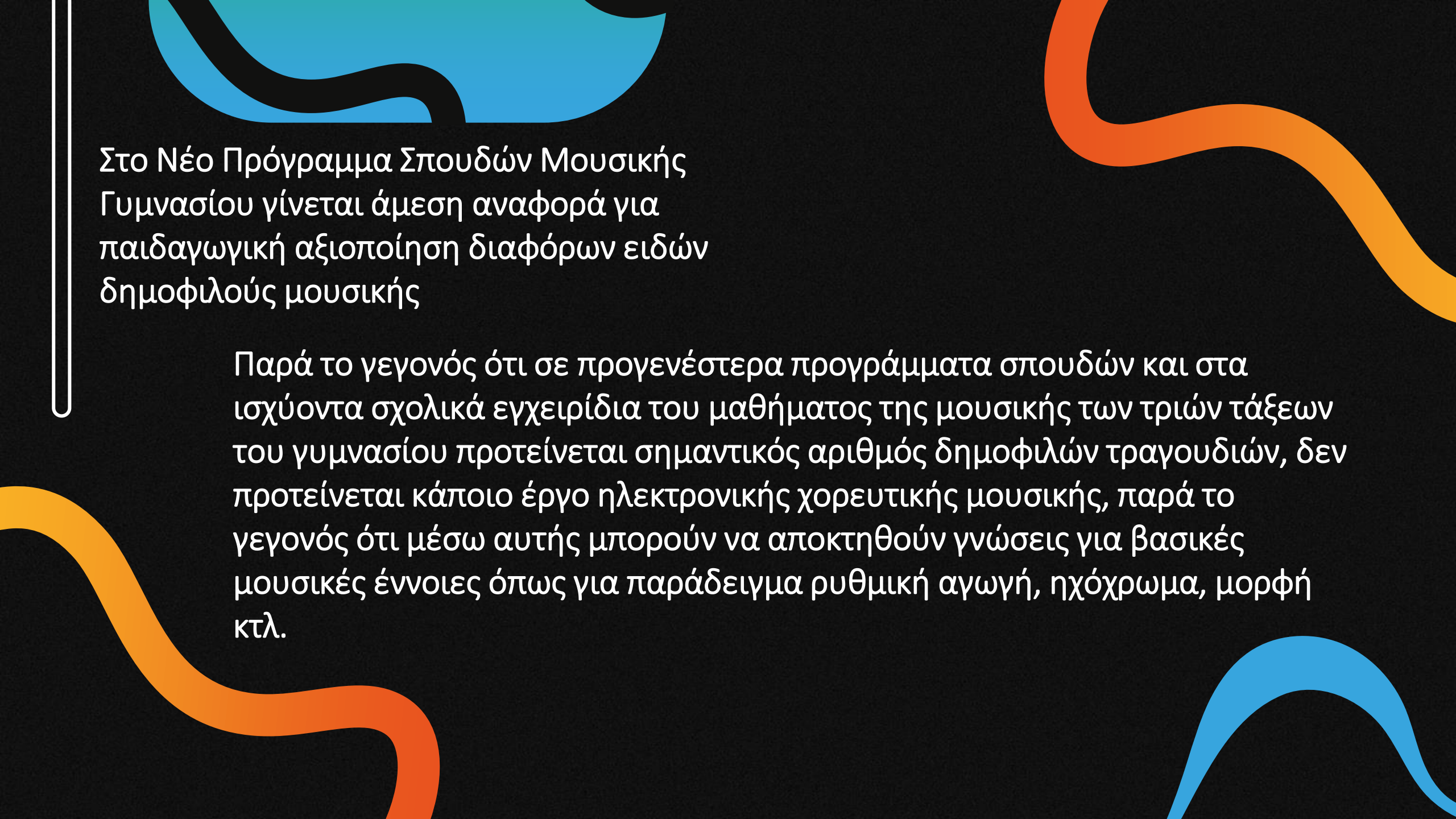
Εκπαίδευση και Πολιτισμός στον 21ο αιώνα

13-14 Απριλίου
2024

Η ηλεκτρονική χορευτική μουσική και το remix στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής του Γυμνασίου. Το παράδειγμα του τραγουδιού Mi ranamera.

Καρούμπαλη Ευγενία, Εκπαιδευτικός Μουσικής ΠΕ79.01, Πρότυπο Γυμνάσιο Πατρών (jennykaroumpali@hotmail.com)

Στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής
Γυμνασίου γίνεται άμεση αναφορά για
παιδαγωγική αξιοποίηση διαφόρων ειδών
δημοφιλούς μουσικής

Παρά το γεγονός ότι σε προγενέστερα προγράμματα σπουδών και στα ισχύοντα σχολικά εγχειρίδια του μαθήματος της μουσικής των τριών τάξεων του γυμνασίου προτείνεται σημαντικός αριθμός δημοφιλών τραγουδιών, δεν προτείνεται κάποιο έργο ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής, παρά το γεγονός ότι μέσω αυτής μπορούν να αποκτηθούν γνώσεις για βασικές μουσικές έννοιες όπως για παράδειγμα ρυθμική αγωγή, ηχόχρωμα, μορφή κτλ.

Η ηλεκτρονική χορευτική μουσική (Electronic Dance Music, EDM)...

... έχει ρίζες από τα ακόλουθα δημοφιλή μουσικά είδη: disco, funk, dub, hip hop και rap.

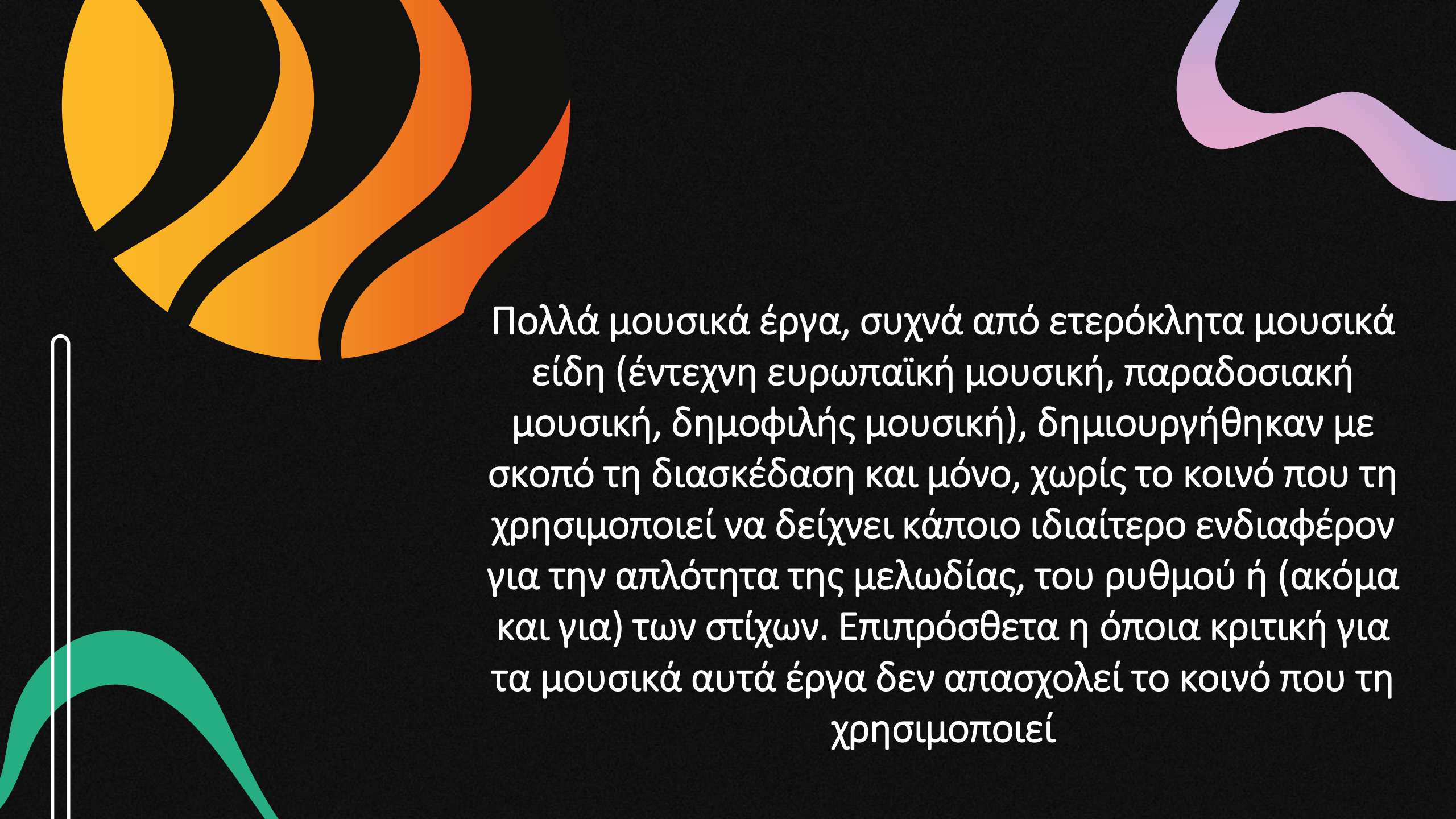
Σε περίπτωση που υπάρχει κάποιο κείμενο αυτό είναι δευτερεύουσας σημασίας, καθώς παράμετροι όπως η χροιά, η αντήχηση, ο ρυθμός, τα στρώματα ήχου παίζουν πολύ σημαντικότερο ρόλο από τους στίχους (ή τη μελωδία σε κάποιες περιπτώσεις).

Τα κομμάτια ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής δεν ακολουθούν την τυπική δομή των τραγουδιών δημοφιλούς μουσικής, καθώς είναι σε μεγάλο βαθμό χωρίς στίχους.

Στα τέλη του 20ου – αρχές του 21ου αιώνα η ηλεκτρονική χορευτική μουσική είναι πολιτικά αποστασιοποιημένη και πρεσβεύει έναν ανέμελο τρόπο ζωής.

Πολλά μουσικά έργα, συχνά από ετερόκλητα μουσικά είδη (έντεχνη ευρωπαϊκή μουσική, παραδοσιακή μουσική, δημοφιλής μουσική), δημιουργήθηκαν με σκοπό τη διασκέδαση και μόνο, χωρίς το κοινό που τη χρησιμοποιεί να δείχνει κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την απλότητα της μελωδίας, του ρυθμού ή (ακόμα και για) των στίχων. Επιπρόσθετα η όποια κριτική για τα μουσικά αυτά έργα δεν απασχολεί το κοινό που τη χρησιμοποιεί

Remix: τρόπος διασκευής ενός τραγουδιού με ρίζες στην club reggae όπου με τη βοήθεια της τεχνολογίας, όπου οι συνθέτες και συνθέτριες / παραγωγοί / remixers, απομονώνοντας και επεξεργάζοντας δημιουργικά κάθε ήχο, χτίζουν ένα νέο κομμάτι που βασίζεται σε προϋπάρχον μουσικό υλικό.

Σε ένα remix ενός τραγουδιού μπορούν να συμβούν τα εξής:

Αναδιάταξη της δομής του

Πρόσθεση νέων μερών

Εμπλουτισμός των φωνητικών του

Επεξεργασία
υπαρχόντων
ρυθμικών στοιχείων
του

Ενσωμάτωση νέων
ρυθμικών στοιχείων
του

Αυτές οι πρακτικές αναπλαισίωσης προηγούμενου μουσικού υλικού κάνουν το remix λάβαρο της μεταμοντέρνας κουλτούρας και αποδεκτό στο χώρο της δημοφιλούς μουσικής. Στο remix η πρωτοτυπία σχετίζεται περισσότερο με την ικανότητα επεξεργασίας ενός μουσικού υλικού μάλλον παρά με την ικανότητα δημιουργίας του

Mi Panamera

Κυκλοφόρησε στις 5 Μαΐου του 2023.

Το άτομο που ερμηνεύει το τραγούδι αυτό αναφέρεται ως Lopico. Υπάρχουν ενδείξεις ότι το τραγούδι αυτό είναι δημιούργημα (αλλά και σε ερμηνεία) του Claydee (Lura) καθώς:

- Το τραγούδι Mi Panamera βρίσκεται στο κανάλι της δισκογραφικής εταιρίας Down2Earth Music Group (D2E) της οποίας ο Claydee (Klejdi Lura) (παραγωγός, ερμηνευτής, τραγουδοποιός) είναι κορυφαίο στέλεχος.
 - Η φωνή που ακούγεται στο τραγούδι Mi Panamera μοιάζει με αυτή του Claydee.
- Το τραγούδι αυτό συνοδεύεται από ένα βίντεο γραφικών, τα οποία γραφικά αλλάζουν μορφή σύμφωνα με μορφολογική πορεία του τραγουδιού.

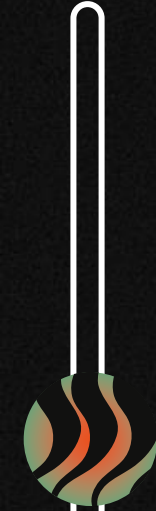

Χάρτης ακρόασης του τραγουδιού *Mi Panamera*

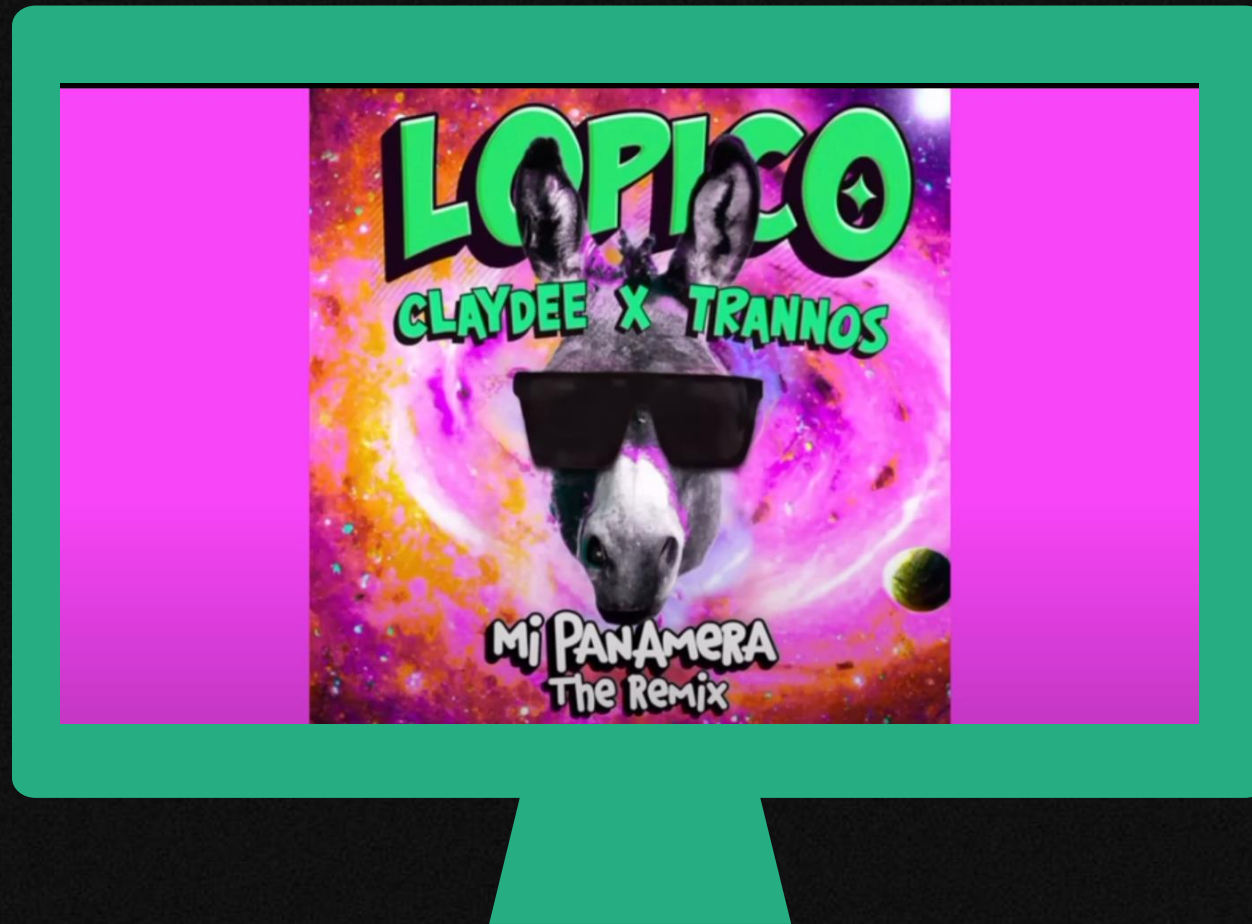

Εισαγωγή (introduction)	0'00" – 0'20"	0'20" – 0'24"	0'24" – 0'40"	0'40" – 0'48"	0'48" – 1'04"	1'04" – 1'17"	1'17" – 1'20"	1'20" – 1'37"	1'37" – 1'53"	1'53" – 2'01"	2'01" – 2'18"	2'18"	2-18" – 2'27"	2'27" – 2'39"
Ήχος φρεναρισματος (που σηματοδοτεί την παρουσίαση του θέματος)														
Θέμα με τουμπέλεκι και ρυθμικό μοτίβο που παραπέμπει σε τσιφτετέλι. Στίχοι θέματος: Marta, Maria, Catalina, Rita Lola, Juana pasa señorita Alpa, Alisia, Carmen y Hasilda Luna, Elena emita mamacita (ελληνική μετάφραση) Marta, Maria, Catalina, Rita Lola, Juana ελάτε δεσποινίδα Alpa, Alisia, Carmen y Hasilda Luna, Elena έλα μαμά														
Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα). Στίχοι ουράς θέματος: Mi Panamera, Mi Panamera Quanta mujeres en mi Panamera (ελληνική μετάφραση) Πόσες γυναίκες στο Panamera μου														
Ουρά θέματος με drum machine. Από το 0' 57" η ενορχήστρωση εμπλουτίζεται με μπασίλια στο σασνές του μέτρου (αντιπροσωπικός)														
Αρμονία θέματος (D, Eb, D, Bb, F, Cm, D, Eb, D) με ρυθμικό μοτίβο που παραπέμπει στο ρυθμικό μοτίβο του τραγουδιού «Τα Κρακέλλα»														
Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα)														
Ουρά θέματος (οργανική) με drum machine (και μπασίλια στο σασνές του μέτρου)														
Θέμα με άλλη ενορχήστρωση (διαφορετική των προηγούμενων εμφανίσεων του θέματος).														
Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα)														
Ουρά θέματος με drum machine (και μπασίλια στο σασνές του μέτρου)														
Τρίγχο (που σηματοδοτεί την επερχόμενη επιβράδυνση της ουράς του θέματος)														
Ουρά θέματος σε πιο αργή ρυθμική αγωγή (105 bpm από 118 bpm που ήταν η αρχική ρυθμική αγωγή). Έχει το ρόλο coda / outroduction (χωρίς μπασίλια στο σασνές του μέτρου)														
Τρίγχο με παύση ογδού στη αρχή (που σηματοδοτεί περαιτέρω επιβράδυνση της ουράς του θέματος)														
Ουρά θέματος σε ελάχιστα πιο αργή ρυθμική αγωγή (103 bpm από 105 bpm) Έχει το ρόλο coda / outroduction (χωρίς μπασίλια στο σασνές του μέτρου). Στην τελευταία φράση υπάρχει μόνο η φωνή (όχι μουσικά όργανα)														

Mi Panamera Remix

Κυκλοφόρησε στις 3 Αυγούστου του 2023 . Το remix αυτό δεν βρίσκεται στο κανάλι της δισκογραφικής εταιρίας Down2Earth Music Group (D2E). Αναφέρει, όμως, τον Claydee ως συνδημιουργό (μαζί με τους Lopico και Trannos) αλλά και παραγωγό του συγκεκριμένου remix (μαζί με τον Paris Kalros). Στο μουσικό βίντεο του remix απλά εικονίζεται το εξώφυλλό του.

Χάρτης ακρόασης του remix του τραγουδιού *Mi Panamera*

Χάρτης ακρόασης του remix του τραγουδιού *Mi Panamera*

0'00" – 0'11"	0'11" – 0'14"	0'15" – 0'30"	0'30" – 0'38"	0'38" – 0'55"	0'55" – 1'07"	1'07" – 1'11"	1'11" – 1'27"	1'27" – 1'44"	1'44" – 1'52"	1'52" – 2'08"	2'08"	2'08" – 2'17"	2'17"	2'17" – 2'28"
Εισαγωγή (introduction). Ακούγεται ο εξής διάλογος: -Έλα -Βρε θέλω ένα αμάξι τώρα -Που ρε; Τώρα, τώρα; -Τώρα ότι έχεις, με τι είσαι -Είμαι με ένα Panamera και δεν είναι δικό μου ρε φίλε -Φερ' το	Ήχος φρεναρισματος (που σηματοδοτεί την παρουσίαση του θέματος)	Θέμα με τουμπελέκι και ρυθμικό μοτίβο που παραπέμπει σε τσιφτετέλι. Στίχοι θέματος: Μάρθα, Μαρία, Κατερίνα, Ρίτα Δόξα, Πατάσα, κάθε σεραϊλίτσα (= δεσποινίς) Άννα, Μαρίνα, Κάρμεν και Ανίτσα Λίνα και Λένα όλες μέσα σε μια νύχτα	Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα). Στίχοι ουράς θέματος: Mi Panamera, Mi Panamera Quantia μπικέρες ep mi Panamera (ελληνική μετάφραση) Panamera [μοντέλο της πολυτελούς μάρκας αυτοκινήτων Porsche] μου, Panamera μου Πόσες γυναίκες στο Panamera μου	Ουρά θέματος με drum machine. Από το 0' 47' η ενορχήστρωση εμπλουτίζεται με πιάνο στο ασθενές του μέτρου (αυτοκινητιάς) και στο σημείο αυτό ξεκινούν οι στίχοι στα ελληνικά. Mi Panamera, Mi Panamera Quantia μπικέρες ep mi Panamera (ελληνική μετάφραση) Panamera [μοντέλο της πολυτελούς μάρκας αυτοκινήτων Porsche] μου, Panamera μου Πόσες γυναίκες στο Panamera μου	Αρμονία θέματος D, Eb, D, Bb, F, Cm, D, Eb, D) με ρυθμικό μοτίβο που παραπέμπει στο ρυθμικό μοτίβο του τραγουδιού « Τα Καναδάκια» Στο Panamera, με, στο Panamera	Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα)	Ουρά θέματος (οργανική) με drum machine (με πιάνο στο ασθενές του μέτρου)	Μελωδία, η οποία θα μπορούσε να αποτελεί μια «συνέχεια» της ουράς του θέματος. Στίχοι: Θα μου λένε qu'est-ce que c'est θα τους λέω à tout à l'heure MVP [most valuable player] κάθε χρονιά σαν τον Γιάννη [Αντιστοικιωμαπο:] μύρια Τα κορμιά είναι πολλά, δεν λέω άντε γεια Δες τα πράγματα είναι απλά Baby baby Mashallah [=ήταν θέλημα Θεού]	Ουρά θέματος solo (χωρίς μουσικά όργανα)	Ουρά θέματος με drum machine (με πιάνο στο ασθενές του μέτρου). Από το 2' 01' η ενορχήστρωση εμπλουτίζεται με πιάνο στο ασθενές του μέτρου (αυτοκινητιάς) και στο σημείο αυτό ξεκινούν οι στίχοι στα ελληνικά.	Τρίηχο (που σηματοδοτεί την επερχόμενη επιβράδυνση της ουράς του θέματος)	Ουρά θέματος σε πιο αργή ρυθμική αγωγή (105 bpm από 118 bpm που ήταν η αρχική ρυθμική αγωγή). Έχει το ρόλο coda / outroduction (χωρίς πιάνο στο ασθενές του μέτρου)	Τρίηχο με παύση ογδού στη αρχή (που σηματοδοτεί περαιτέρω επιβράδυνση της ουράς του θέματος)	Ουρά θέματος σε ελάχιστα πιο αργή ρυθμική αγωγή (103 bpm από 105 bpm) Έχει το ρόλο coda / outroduction (χωρίς πιάνο στο ασθενές του μέτρου). Στην τελευταία φράση υπάρχει μόνο η φωνή (οχι μουσικά όργανα)

Η εισαγωγή του remix έχει μικρότερη διάρκεια αυτής του αρχικού τραγουδιού, κάτι το οποίο ουσιαστικά κάνει το remix να έχει πιο μικρή διάρκεια αυτής του αρχικού τραγουδιού.

Ηλικιακό επίπεδο μαθητών και μαθητριών

Γυμνάσιο (~12 - 15 ετών)

Προαπαιτούμενες γνώσεις / δεξιότητες

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία / μάθηση και με τη στοχευμένη – ενεργητική μουσική ακρόαση.

Σκοπός διδακτικού σεναρίου

Ο σκοπός του διδακτικού σεναρίου είναι να αναγνωρίζουν οι μαθήτριες και οι μαθητές την δομική πορεία του τραγουδιού Mi Panamega και του remix του ομώνυμου τραγουδιού και μέσω αυτών να μπορούν να αναγνωρίζουν δομικές πορείες άλλων τραγουδιών ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. (1/3)

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να:

κατονομάζουν την
μορφολογική πορεία του
τραγουδιού *Mi Panamera*

αναγνωρίζουν τη
διαφοροποίηση των
στρωμάτων ήχου στο
τραγούδι *Mi Panamera*

διακρίνουν την
επιβράδυνση της ρυθμικής
αγωγής στο τέλος του
τραγουδιού *Mi Panamera*

δημιουργήσουν χάρτη
ακρόασης του remix του
τραγουδιού *Mi Panamera*.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. (2/3)

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να:

κατονομάζουν την προστιθέμενη αξία του remix του τραγουδιού Mi ranamera σε σχέση με το αρχικό ομότιτλο τραγούδι.

καλλιεργήσουν αισθητικά κριτήρια αναφορικά με το τραγούδι Mi ranamera.

συγκρίνουν το τραγούδι Mi Ranamera με το remix αυτού όσον αφορά την ενορχήστρωση και τη μορφολογική πορεία.

διερωτηθούν σχετικά με την πρόσληψη της ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής (electronic dance music)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. (3/3)

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να:

καλλιεργήσουν θετικές
στάσεις σχετικά με την
ενεργητική ακρόαση του
τραγουδιού Mi ranamera.

συνεργάζονται αναμεταξύ
τους στα πλαίσια της
ομαδοσυνεργατικής
διδασκαλίας / μάθησης

Διδακτική Προσέγγιση.

Συνδυασμός μεθοδολογικών εργαλείων

Στοχευμένη καθοδήγηση
μέσω διδακτικής
βοήθειας.

Συζήτηση

Ανακαλυπτική διδασκαλία
/ μάθηση

Ομαδοσυνεργατική
μάθηση

Αναλυτική περιγραφή διδακτικής πορείας (1/5)

Δίνεται στις μαθήτριες και στους μαθητές ο χάρτης ακρόασης του τραγουδιού Mi Panamega και γίνεται ακρόαση του εν λόγω τραγουδιού. Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές και τις μαθήτριες στην κατανόηση του χάρτη ακρόασης. Σε περίπτωση που οι μαθητές και οι μαθήτριες δεν γνωρίζουν το ρυθμικό μοτίβο του τραγουδιού Τα Καγκέλια, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να τους παρουσιάσει ένα μικρό απόσπασμα του μοτίβου αυτού. (εκτιμώμενη διάρκεια: 10 λεπτά)

Αναλυτική περιγραφή διδακτικής πορείας (2/5)

Προβολή του μουσικού βίντεο του τραγουδιού Mi Panamera ζητώντας από τις μαθήτριες και τους μαθητές να παρατηρήσουν σε ποια σημεία αλλάζουν τα γραφικά του βίντεο σημειώνοντας τα στο χάρτη ακρόασης. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι τα γραφικά αλλάζουν στα (σε χρόνο ροής βίντεο): 0'20'', 0'24'', 0'40'', 0'48'', 0'57'', 1'04'', 1'17'', 1'20'', 1'37'', 1'53'', 2'01'', 2'18'' και 2'27'' όταν γίνεται μια αλλαγή στη δομική πορεία του τραγουδιού. Τα γραφικά στα 0'24'' – 0'40'' και 1'37''-1'53'' είναι τα ίδια καθώς και στις δύο περιπτώσεις έχουμε εμφάνιση του θέματος (έστω και με διαφορετική ενορχήστρωση). Επίσης, τα γραφικά στο 1'20''-1'37'' και 2'01''- 2'18'' είναι τα ίδια, καθώς και στις δύο περιπτώσεις εμφανίζεται η ουρά του θέματος με drum machine (και πιατίνια στο ασθενές του μέτρου) (εκτιμώμενη διάρκεια: 5 λεπτά)

Αναλυτική περιγραφή διδακτικής πορείας (3/5)

Ζητείται από τους μαθητές και τις μαθήτριες να δουν στο φύλλο εργασίας 1 τους στίχους του τραγουδιού Mi Panamera και να σχολιάσουν το περιεχόμενο των στίχων αυτών. Στο σημείο αυτό ξεκινά συζήτηση όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι το τραγούδι αυτό, που ανήκει στο είδος της ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής, έχει σκοπό αποκλειστικά και μόνο τη διασκέδαση και για το λόγο αυτό οι στίχοι του δεν παίζουν τόσο σημαντικό ρόλο, με το ακροατήριο να μην ενδιαφέρεται για την απλότητα του στίχου (ή ακόμα και τον στίχο αυτόν καθαυτόν). (εκτιμώμενη διάρκεια: 5 λεπτά).

Αναλυτική περιγραφή διδακτικής πορείας (4/5)

Με οδηγό το χάρτη ακρόασης του τραγουδιού *Mi Panamera* ζητείται από τους μαθητές και τις μαθήτριες να δημιουργήσουν σε ομάδες το δικό τους χάρτη ακρόασης για το remix του τραγουδιού *Mi Panamera* ακούγοντάς το. Στη συνέχεια παρουσιάζεται το έργο των ομάδων και σχεδιάζεται στον πίνακα ο χάρτης ακρόασης του remix του τραγουδιού *Mi Panamera*. (Εκτιμώμενη διάρκεια: 10 λεπτά)

Αναλυτική περιγραφή διδακτικής πορείας (5/5)

Στο σημείο αυτό ο/η εκπαιδευτικός θέτει την ερώτηση – διδακτική βοήθεια: «Συγκρίνετε το remix του τραγουδιού Mi Panamera με το αρχικό τραγούδι, όσο αφορά εφ' ενός την ενορχήστρωση και αφ' ετέρου τη μορφολογική πορεία». Ακολουθεί συζήτηση ότι όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι η ενορχήστρωση και η δομική πορεία είναι ουσιαστικά η ίδια και στα δύο τραγούδια και ότι η προστιθέμενη αξία του remix είναι η πρόσθεση νέων στίχων στα ελληνικά (στην εισαγωγή, στο θέμα και στην ουρά του θέματος) και νέου μέρους (στο σημείο που θα εμφανιζόταν το θέμα με διαφορετική ενορχήστρωση στο αρχικό τραγούδι, στο remix έχουμε μία μελωδία με ένα νέο ποιητικό κείμενο, η οποία θα μπορούσε να αποτελεί μια «συνέχεια» της ουράς του θέματος) (εκτιμώμενη διάρκεια: 15 λεπτά)

Αξιολόγηση διδακτικού σεναρίου

Η αξιολόγηση στο μάθημα της μουσικής δεν ταυτίζεται με την ποσοτικοποίηση των επιτευγμάτων των μαθητών και των μαθητριών, αλλά περιλαμβάνει την παρακολούθηση της πορείας των μαθητριών και των μαθητών και την ανατροφοδότησή τους (από τον ή την εκπαιδευτικό) για τη συγκεκριμένη πορεία. Συνεπώς, οι μετρήσεις του βαθμού πραγματοποίησης των στόχων σχετίζονται με τις ενδεικτικές απαντήσεις των φύλλων εργασίας σε συνδυασμό με την προσπάθεια των μαθητών και μαθητριών.

Στο συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο εργαλεία αξιολόγησης αποτέλεσαν η παρατήρηση, η τήρηση ημερολογίου (journal) από την γράφουσα εκπαιδευτικό και άτυπες συνεντεύξεις από τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Πραγματοποίηση και αποτίμηση του διδασκτικού σεναρίου

- ♪ Σχολική χρονιά 2023 – 2024
- ♪ Πρότυπο Γυμνάσιο Πατρών
- ♪ Το διδασκτικό αυτό σενάριο σχεδιάστηκε με βάση τα το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής Γυμνασίου, αλλά δεν εντάχθηκε στην επίσημη πιλοτική εφαρμογή του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- ♪ Βιωματική μάθηση του αντιχρονισμού και πως αυτός κάνει τη μουσική πιο ξεσηκωτική (arousing music).
- ♪ Αναδυόμενος στόχος: πόσο γίνουμε σημασία στους στίχους ενός τραγουδιού γενικότερα.

Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας!

